

Til lovforslag nr. L 215. Betænkning afgivet af Erhvervsudvalget den 11. maj 1999

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om forsikringsvirksomhed, lov om banker og sparekasser m.v., realkreditloven og lov om fondsmæglerselskaber

(Kapitalkrav og ledelsesbestemmelser)

Udvalget har behandlet lovforslaget i nogle møder. Udvalget tager økonomiministerens betragtninger bag lovforslaget og de stillede ændringsforslag til efterretning. Udvalget afventer i øvrigt konklusionerne i rapporten fra Udvalget om den finansielle sektor efter år 2000 og agter i det kommende folketingsår at foretage en samlet bedømmelse af den lovgivning, der regulerer koncerner i den finansielle sektor.

Der er af økonomiministeren stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Herefter indstiller *udvalget* lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af *økonomiministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

Til § 1

1) Det under *nr. 2* foreslåede § 34, *stk. 7*, affattes således:

»*Stk. 7*. For moderselskaber, hvis virksomhed udelukkende eller hovedsagelig består i at eje kapitalandele i finansielle virksomheder finder §§ 37 b og 37 c i lov om banker og sparekasser m.v. tilsvarende anvendelse.«

2) Det under *nr. 2* foreslåede § 34, *stk. 8*, udgår.

Til § 2

3) Efter *nr. 1* indsættes som nyt nummer:

»01. I § 21 a, *stk. 8*, indsættes efter »jf. § 37 a« ordene: eller »§ 37 b«.«

4) Efter *nr. 2* indsættes som nyt nummer:

»02. I § 21 a, *stk. 9*, indsættes efter 1. pkt. som nyt punktum:

»Såfremt et datterforsikringsselskab ikke har tilstrækkelig basiskapital, fratrækkes et beløb svarende til hele solvensmargenen.««

5) *Nr. 3* affattes således:

»3. I § 37 a, *stk. 9*, indsættes efter 2. pkt. som nyt punktum:

»Bestemmelserne i §§ 21 og 21 a finder tilsvarende anvendelse for finansielle holdingselskaber.««

6) *Nr. 4* og *5* udgår.

7) Efter *nr. 5* indsættes som nyt nummer:

»03. Efter § 37 a indsættes som nye paragraffer:

»§ 37 b. For moderselskaber, jf. § 37 a, *stk. 1*, der ikke er finansielle holdingselskaber, jf. § 37 a, *stk. 4*, og hvis virksomhed udelukkende eller hovedsagelig består i at eje kapitalandele i finansielle virksomheder, finder §§ 21 og 21 a tilsvarende anvendelse for moderselskabet og koncernen.

Stk. 2. Finanstilsynet kan bestemme, at §§ 23 og 23 a finder anvendelse på de i stk. 1 nævnte koncerner.

Stk. 3. Finanstilsynet fastsætter regler om regnskabsaflæggelse og kapitaldækningsopgørelser for de i stk. 1 nævnte moderselskaber og koncerner.

§ 37 c. Finanstilsynet kan i særlige tilfælde dispensere fra kravene i § 37 b, stk. 1.««

Til § 3

8) Efter nr. 2 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 53 d, stk. 4, indsættes efter 1. pkt. som nyt punktum:

»Såfremt et datterforsikringsselskab ikke har tilstrækkelig basiskapital, fratrækkes et beløb svarende til hele solvensmargenen.««

9) Nr. 3 affattes således:

»3. I § 77, stk. 10, indsættes efter 1. pkt. som nyt punktum:

»Bestemmelserne i §§ 53-53 e finder tilsvarende anvendelse for finansielle holdingselskaber.««

10) Nr. 4 udgår.

11) Efter nr. 4 indsættes som nyt nummer:

»02. Efter § 77 indsættes som nye paragraffer:

»§ 77 a. For moderselskaber, jf. § 77, stk. 2, der ikke er finansielle holdingselskaber, jf. § 77, stk. 5, og hvis virksomhed udelukkende eller hovedsagelig består i at eje kapitalandele i finansielle virksomheder, finder §§ 53-53 e tilsvarende anvendelse for moderselskabet og koncernen.

Stk. 2. Finanstilsynet kan bestemme, at §§ 65 a-65 c finder anvendelse på de i stk. 1 nævnte koncerner.

Stk. 3. Finanstilsynet fastsætter regler om regnskabsaflæggelse og kapitaldækningsopgørelser for de i stk. 1 nævnte moderselskaber og koncerner.

§ 77 b. Finanstilsynet kan i særlige tilfælde dispensere fra kravene i § 77 a, stk. 1.««

Til § 5

12) *Stk. 2 og 3* affattes således:

»*Stk. 2.* § 34, stk. 7, i lov om forsikringsvirksomhed som affattet ved denne lovs § 1, nr. 2, samt § 21 a, stk. 8, § 21 a, stk. 9, 1. og 2. pkt., §

37 a, stk. 9, 3. pkt., §§ 37 b og 37 c i lov om banker og sparekasser m.v. som ændret henholdsvis affattet ved denne lovs § 2, nr. 01, 2, 02, 3 og 03, samt § 53 d, stk. 4, 1. og 2. pkt., § 77, stk. 10, 2. pkt., §§ 77 a og 77 b i realkreditloven som ændret henholdsvis affattet ved denne lovs § 3, nr. 2, 01, 3 og 02 har virkning fra den 1. august 1999.

Stk. 3. Moderselskaber, der inden den 1. august 1999 har indgivet ansøgning til Finanstilsynet om dispensation fra kravene i henholdsvis § 34, stk. 7, i lov om forsikringsvirksomhed som affattet ved denne lovs § 1, nr. 2, eller § 21 a, stk. 8, § 21 a, stk. 9, 1. og 2. pkt., § 37 a, stk. 9, 3. pkt., §§ 37 b og 37 c i lov om banker og sparekasser m.v. som affattet ved denne lovs § 2, nr. 01, 2, 02, 3 og 03, eller § 53 d, stk. 4, 1. og 2. pkt., § 77, stk. 10, 2. pkt., §§ 77 a og 77 b i realkreditloven som ændret henholdsvis affattet ved denne lovs § 3, nr. 2, 01, 3 og 02, er fritaget for at opfylde de i bestemmelsen indeholdte kapitalkrav, indtil Finanstilsynet har truffet afgørelse vedrørende dispensation.«

Til § 6

13) I *stk. 4* ændres »§ 2 og 4« til: »§§ 2 og 4«.

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Det har i forbindelse med høringen vist sig, at det fremsatte lovforslag indebærer en utilsigtet forskelsbehandling af koncerner med henholdsvis et pengeinstitut og et holdingselskab i toppen med hensyn til, hvilke elementer man kan opfylde kapitalkrav med. Det er på denne baggrund, der fremsættes et ændringsforslag.

Med den foreslåede bestemmelse vil kapitalkravet i bank- og sparekasselovens § 21 skulle opfyldes af forsikringsselskabets moderselskab, hvis dets virksomhed udelukkende eller hovedsagelig består i at eje kapitalandele i finansielle virksomheder.

Moderselskabet vil således selv skulle opfylde kravet i bank- og sparekasselovens § 21, ligesom koncernen efter konsolidering mellem moderselskabet og de finansielle virksomheder, der ikke er forsikringsselskaber, skal opfylde bank- og sparekasselovens kapitalkrav på konsolideret basis. For så vidt angår forsikringsselskaberne, skal et beløb svarende til den del af forsikringsselskabets solvensmargen, der svarer til den for-

holdsmæssigt ejede andel af selskabskapitalen, fratrækkes ved opgørelsen af moderselskabets kapital, jf. bank- og sparekasselovens § 21 a, stk. 9.

Ændringsforslaget indebærer således, at der som til banker i princippet stilles to kapitalkrav, et til holdingselskabet selv på 8 pct. af de vægtede aktiver, jf. bank- og sparekasselovens § 21, og et til koncernen - hvor holdingselskabet indgår - på 8 pct. af de vægtede aktiver, jf. bank- og sparekasselovens § 21.

Ændringsforslaget vil ikke bevirke en væsentlig forskel i størrelsen af det kapitalkrav, der stilles til holdingselskabet. Ændringen består i stedet i, at der efter bankreglerne kan ske opfyldelse med ansvarlig kapital og ikke - som oprindeligt foreslået - alene med egenkapital.

Ansvarlig kapital består af egenkapital og for op til 50 pct.s vedkommende af supplerende kapital. Supplerende kapital er indskud af lånekapital i selskabet, for hvilke der gælder særligt byrdefulde vilkår, og som optages i overensstemmelse med EF-direktiverne herom.

Når holdingselskabet skal opfylde sit kapitalkrav, vil selskabet kunne medregne sin egen supplerende kapital med op til 50 pct. af kapitalkravet. Ved opfyldelsen af kapitalkravet for koncernen vil den supplerende kapital i de finansielle virksomheder, der indgår i konsolideringen, kunne medregnes med op til 50 pct.

Se tillige bemærkningerne til ændringsforslag nr. 7.

Egenkapital og supplerende kapital kan anvendes både af pengeinstitutter og forsikrings-selskaber til dækning af solvenskravet. I pengeinstitutter kan supplerende kapital i et datterpengeinstitut medregnes i koncernens konsoliderede kapitalgrundlag. I forsikringskoncerner kan supplerende kapital i et datterforsikrings-selskab ikke medregnes i moderselskabets kapitalgrundlag. Såfremt der blev givet mulighed herfor, ville dette bevirke en lempelse af kapitalkravet til forsikrings-selskaber i forhold til de nugældende regler. Det har ikke været intentionen med lovforslaget at komme med lempelser til kapitalkravene, hverken for så vidt angår forsikrings-selskaber eller pengeinstitutter. Såfremt man skulle give forsikrings-selskaber mulighed for at medregne supplerende kapital i dattervirksomheder, ville dette skulle ses i sammenhæng med en ge-

nerel vurdering af kapitalkravene til forsikrings-selskaber.

Til nr. 2

Det foreslås, at bestemmelsen udgår, da dispensationsadgangen nu foreslås indsat i bank- og sparekasselovens § 37 c, jf. ændringsforslag nr. 7.

Til nr. 3

Tilføjelsen til § 21 a, stk. 8, er en konsekvensrettelse som følge af ændringsforslagets nr. 7.

Til nr. 4

Den foreslåede ændring af § 21 a, stk. 9, hvor efter et forsikrings-selskabs eventuelle solvensunderskud skal tillægges moderselskabets kapitalkrav, svarer til kravet i forsikringsgruppedirektivets bilag 1.

Hvis et forsikrings-selskab har et solvensunderskud, vil lov om forsikringsvirksomheds kapitel 27 »Genoprettelsesplaner og andre foranstaltninger« finde anvendelse.

Bestemmelsen vil kun have praktisk betydning, hvis moderselskabet ikke direkte eller indirekte ejer datterforsikrings-selskabet fuldt ud. I så fald skal hele kravet til basiskapitalen fratrækkes uanset moderselskabets ejerandel.

Til nr. 5

Forslaget indebærer, at der stilles et individuelt kapitalkrav til finansielle holdingselskaber svarende til det solvenskrav, der gælder for pengeinstitutter og det i lovforslaget foreslåede kapitalkrav for finansielle koncerner og moderselskaber i finansielle koncerner, jf. ændringsforslag nr. 7. Efter de gældende regler i bank- og sparekasseloven gælder der alene et kapitalkrav på koncernniveau for en koncern, hvor et finansielt holdingselskab (hvorved forstås et moderselskab i en koncern, som udelukkende eller hovedsageligt består af pengeinstitutter, realkreditinstitutter eller fondsmæglerselskaber) er moderselskab.

Til nr. 6

Det foreslås, at lovforslagets nr. 4 udgår, da dispensationsadgangen nu indsættes i bank- og sparekasselovens § 37 c, jf. ændringsforslag nr. 7.

Endvidere foreslås det, at lovforslagets nr. 5 udgår, da reglen nu er indeholdt i den foreslåede § 37 b, stk. 2, jf. ændringsforslag nr. 7.

Til nr. 7

Den foreslåede § 37, stk. 1, indebærer, at der stilles de samme kapitalkrav (solvenskrav) til moderselskaber, der udelukkende eller hovedsageligt besidder kapitalandele i finansielle virksomheder, som der stilles til pengeinstitutter, jf. bank- og sparekasselovens § 21. Endvidere indebærer ændringsforslaget, at der stilles samme kapitalkrav til en koncern, hvor det nævnte selskab er moderselskab, som der stilles til en koncern, hvor et finansielt holdingselskab, jf. bank- og sparekasselovens § 37 a, stk. 4, er moderselskab. Hvis moderselskabet/koncernen direkte eller indirekte ejer et forsikringsselskab som datterselskab eller associeret virksomhed, skal der ske fradrag ved opgørelsen af moderselskabets og koncernens ansvarlige kapital svarende til kravet til forsikringsselskabets solvensmargen, jf. bank- og sparekasselovens § 21 a, stk. 9. Forsikringsselskabets aktiver m.v. skal derfor ikke indgå i den konsoliderede opgørelse af koncernens vægtede aktiver m.v.

I dag findes der ikke regler, der fastsætter kapitalkrav til moderselskaber, som udelukkende eller hovedsageligt besidder kapitalandele i finansielle virksomheder. Der findes heller ikke sådanne regler for finansielle holdingselskaber.

Med lovforslaget tilsigtes det, at kapitalkravene til en finansiell koncern, hvor moderselskabet er et holdingselskab, bliver ens, uanset hvorledes den finansielle koncern er opbygget.

Forslaget til bestemmelsen er blandt andet en gennemførelse af artikel 10 i forsikringsgruppedirektivet. Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger.

I overensstemmelse med anbefalinger fra The Joint Forum on Financial Conglomerates foreslås det endvidere, at der stilles krav til kapitalgrundlaget for moderselskaber, hvis aktivitet består i udelukkende eller hovedsageligt at eje kapitalandele i finansielle virksomheder. Forslaget medfører endvidere, at lånefinansiering af kapitalindskud i finansielle dattervirksomheder og associerede virksomheder begrænses.

Ved »udelukkende eller hovedsageligt« forstås, at enten hele aktiviteten (balancen) eller

langt størstedelen af aktiviteten består i at eje kapitalandele i finansielle virksomheder.

Ved finansiell virksomhed forstås forsikringsvirksomhed, pengeinstitutvirksomhed og virksomhed som finansieringsinstitut som defineret i 2. banksamordningsdirektiv artikel 1, nr. 6, realkreditvirksomhed, fondsmæglervirksomhed samt virksomhed, der er accessorisk til disse virksomheder.

I bestemmelsens stk. 3 gives der tilsynet hjemmel til at fastsætte regler for, hvilke regnskabsregler der skal finde anvendelse, og hvordan og hvornår der skal foretages indberetning af moderselskabernes og koncernernes solvens. Reglerne om regnskabsaflæggelse vil blive udformet således, at der tages hensyn til, at der anvendes de mest hensigtsmæssige regler for de enkelte koncerner afhængig af de enkelte koncerners opbygning.

Reglerne om kapitaldækningsopgørelserne vil svare til det, der gælder for pengeinstitutter. Det må dog forventes, at omfanget af indberetningerne bliver mindre end for pengeinstitutterne. Endvidere vil der være mulighed for at fastsætte nødvendige regler som følge af udvidelsen af anvendelsesområdet.

Efter den foreslåede § 37 c kan Finanstilsynet dispensere fra kravene i § 37 b, stk. 1. Moderselskaber, der ønsker dispensation fra kravene i § 37 b, stk. 1, skal indgive ansøgning herom til Finanstilsynet. Det er moderselskabet, der skal dokumentere et behov for dispensation efter § 37 c.

Bestemmelsen kan efter sin ordlyd kun anvendes i særlige tilfælde. Formålet med dispensationsadgangen er at sikre, at indførelse af kapitalkrav for moderselskaber ikke rammer atypisk hårdt, samt give mulighed for en kortvarig lånefinansiering i forbindelse med fremtidige strukturtilpasninger. I sidstnævnte tilfælde vil der bl.a. blive lagt vægt på, hvorvidt den manglende opfyldelse medfører risici for de selskaber i koncernen, der er under tilsyn af Finanstilsynet.

Til nr. 8

Se bemærkningerne til ændringsforslag nr. 3 og 4.

Til nr. 9

Se bemærkningerne til ændringsforslag nr. 5.

Bet. o. lovf. vedr. forsikringsvirksomhed m.v.

Til nr. 10

Det foreslås, at bestemmelsen udgår, da dispensationsadgangen nu foreslås indsat i realkreditlovens § 77 b, jf. ændringsforslag nr. 11.

Til nr. 11

Se bemærkningerne til ændringsforslag nr. 7.

Til nr. 12

Ændringen er en konsekvens af de øvrige foreslåede ændringer. Indholdet svarer til lovforslagets ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser.

Til nr. 13

Der er tale om en redaktionel ændring.

René Skau Johansen (S) Bjarne Laustsen (S) Ole Vagn Christensen (S)

Claus Larsen-Jensen (S) Frode Sørensen (S) nfm. Christine Antorini (SF)

Sonja Albrink (CD) Morten Helveg Petersen (RV) Frank Aaen (EL) Svend Erik Hovmand (V)

Pia Larsen (V) Kim Andersen (V) Mariann Fischer Boel (V) fmd. Pernille Sams (KF)

Christian Jensen (FP) Kristian Thulesen Dahl (DF) Ole M. Nielsen (KRF)